

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

โครงการงานวิจัย กลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในเขตตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์จะมีรูปแบบการวิจัยแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งผู้วิจัยได้เจาะจงผู้ให้ข้อมูลหลักโดยถือเกณฑ์ความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ระยะ คือ 1) การศึกษาการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับนักท่องเที่ยว 2) ศึกษาถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวในด้านการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในเขตตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์และ 3) กำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในเขตตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

1. ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ประกอบในการศึกษา จำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ

ข้อมูลนอกชุมชน เป็นข้อมูลที่ได้มาด้วยการสำรวจ การสังเกต การสัมภาษณ์ และการประชุมสัมมนา โดยใช้กับข้อมูลด้านพฤติกรรมและความต้องการ กิจกรรมด้านท้องถิ่น แนวความคิดในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ข้อมูลภายในตำบลฝายหลวง เป็นข้อมูลที่ได้มาด้วยการสำรวจ การสังเกต การสัมภาษณ์ และการประชุมสัมมนากับผู้ให้ข้อมูลหลักในตำบลฝายหลวง

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ หนังสือ รายงานการวิจัย, บทความ, เว็บไซต์ ฯลฯ

2. ขอบเขตการวิจัย

2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นในประเด็นกลยุทธ์ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในเขตตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

2.2 ขอบเขตด้านพื้นที่พื้นที่หรือสถานที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ศึกษาในพื้นที่ตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

2.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา การศึกษาครั้งนี้ใช้เวลา 12 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2552 ถึง เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2553

2.4 ขอบเขตผู้ให้ข้อมูลหลัก การศึกษาครั้งนี้เน้นการศึกษาวิจัยแบบเชิงคุณภาพ จึงได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งได้แก่

ประชาชนผู้อาศัยในเขตตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

กลุ่มผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยว ได้แก่กลุ่มผู้ประกอบการที่พักร้านอาหาร กลุ่มไม้กวาด กลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชน กลุ่มผลไม้แปรรูป ผู้อาวุโสในตำบลฝายหลวง เจ้าของกิจการร้านจำหน่ายสินค้าพื้นบ้านตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

กำนันตำบลฝายหลวง องค์การบริหารส่วนตำบลฝายหลวง ผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลฝายหลวง องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์

นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในสถานที่บริเวณต่างๆ ในเขตตำบลฝายหลวง

3. การดำเนินงานวิจัย

ได้จำแนกกระบวนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย

ระยะที่ 1

ลงพื้นที่เพื่อศึกษาการดำเนินงาน สภาพปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยว

ระยะที่ 2

พัฒนาแบบสอบถามและลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลความต้องการของนักท่องเที่ยวในด้านการส่งเสริมการตลาด

ระยะที่ 3

นำข้อมูลที่ได้ในระยะเวลาที่ 2 มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประมวลผล และกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง การสังเกต สภาพทั่วไปของตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยประชุมกลุ่มย่อยเพื่อศึกษาข้อเท็จจริงในแนวคิด เพื่อศึกษาข้อมูลที่กำหนดไว้

การประชุมกลุ่มย่อยโดยประเด็นในขอบเขตที่จะศึกษา แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มย่อย (1) กลุ่มผู้ประกอบการในเขตตำบลฝายหลวง (2) องค์กรภาคเอกชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องใน

ตำบลฝ่ายหลวง อำเภอถ้ำเสือ จังหวัดอุตรดิตถ์ (3) กลุ่มประชาชนผู้ให้ข้อมูลหลักจากตำบลฝ่ายหลวง อำเภอถ้ำเสือ จังหวัดอุตรดิตถ์ ประเด็นการจัดประชุมสัมมนาผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้แนวทางในการจัดการพัฒนาสภาพการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตำบลฝ่ายหลวง อำเภอถ้ำเสือจังหวัดอุตรดิตถ์

แบบสอบถามใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลความสนใจและความต้องการท่องเที่ยวในเขตตำบลฝ่ายหลวง อำเภอถ้ำเสือ จังหวัด อุตรดิตถ์ประกอบด้วย 3 ส่วนต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบแผนการท่องเที่ยวในตำบลฝ่ายหลวง อำเภอถ้ำเสือ จังหวัดอุตรดิตถ์
3. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการที่จำเป็นของนักท่องเที่ยว

5. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

สภาพทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและกิจกรรมด้านอาชีพท้องถิ่นจะจัดเก็บข้อมูลจากการค้นคว้าห้องสมุด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขององค์การบริหารส่วนตำบล การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

ศึกษาสภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตำบลฝ่ายหลวง อำเภอถ้ำเสือ จังหวัดอุตรดิตถ์ ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การสำรวจ และการจัดประชุมเฉพาะกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างชุมชน

แนวคิดของผู้ที่เกี่ยวข้อง จะทำการสัมภาษณ์และการจัดประชุมเฉพาะกลุ่มย่อย เพื่อขอทราบแนวคิดในการจัดแผนพัฒนาแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มย่อย (1) กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจในพื้นที่ตำบลฝ่ายหลวง (2) องค์กรภาคเอกชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในตำบลฝ่ายหลวง อำเภอ ถ้ำเสือ จังหวัด อุตรดิตถ์ (3) กลุ่มประชาชนผู้ให้ข้อมูลหลักจากตำบลฝ่ายหลวง อำเภอถ้ำเสือจังหวัดอุตรดิตถ์

ข้อมูลการตอบแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวที่เข้าเที่ยวในตำบลฝ่ายหลวง อำเภอถ้ำเสือ จังหวัดอุตรดิตถ์การประมวลผลข้อมูลเมื่อได้แจกแบบสอบถามให้นักท่องเที่ยวครบตามจำนวนจึงดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. รวบรวมแบบสอบถามตามจำนวนตรวจสอบความถูกต้อง
2. ตรวจสอบให้คะแนนข้อมูลความคิดเห็นในแบบสอบถามแต่ละส่วนโดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละส่วนดังนี้
3. ทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

สภาพทั่วไปของของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและกิจกรรมด้านอาชีพท้องถิ่น จะใช้วิเคราะห์เนื้อหาเอกสารตามประเด็นที่กำหนด วิเคราะห์เนื้อหาตามสังเกต และการสัมภาษณ์

การศึกษาด้านความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยว จะวิเคราะห์ประมวลผลใช้สถิติพรรณนา

แนวความคิดของผู้ที่เกี่ยวข้อง จะวิเคราะห์โดยใช้ หลักSWOT Analysis ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การประชุมเฉพาะกลุ่ม แล้วนำข้อมูลไปจัดกลุ่ม

การจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพ และกลยุทธ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จะวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมสัมมนา

6.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ

สำหรับข้อมูลที่รวบรวมด้วยแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลในส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลส่วนที่ 2 แบบแผนการท่องเที่ยวได้ กำหนดค่าให้อยู่ในกลุ่มชั้น (Nominal)

2. ข้อมูลส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการที่จำเป็นของนักท่องเที่ยว ข้อ 13 ใช้แบบ (Nominal) ข้อ14 เป็นต้นวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ในรูปแบบหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวน

การจำแนกความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง (ส่วนที่ 3) โดยพิจารณาช่วงห่างของค่าคะแนนเฉลี่ย โดยกำหนดค่าดังนี้

$$\text{อัตราภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

จำนวนชั้น

$$= \frac{3-1}{3} = 0.66$$

ค่าคะแนนเฉลี่ย

ระดับความคิดเห็น

1.00 – 1.67

มีความจำเป็นน้อย

1.68 – 2.33

มีความจำเป็นปานกลาง

2.34 – 3.00

มีความจำเป็นมาก

6.3 สูตรและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สูตรการหาค่าร้อยละ (ชัยสิทธิ์ เถลิงมีประเสริฐ. 2538 : 45)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน	ร้อยละ
	F	แทน	ความถี่ที่ต้องการให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	ความถี่ทั้งหมด

2. สูตรการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (พิศิษฐ์ ตันทวนิช. 2543 : 37)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	X	แทน	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
	$\sum x$	แทน	คะแนนแต่ละคะแนน
	N	แทน	จำนวนคะแนนทั้งหมด

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 115)

$$S.D = \frac{\sum(x-\bar{x})}{N}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง
	\sum	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนของข้อมูลทั้งหมด